

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรี

PRINCIPLES OF GOOD GOVERNANCE IN MANAGEMENT:
A CASE OF SARABURI MUNICIPALITY, SARABURI PROVINCE

ปภพพล เต็มธีรกิจ

Papopepon Termtrirakit

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Sripatum University

E-mail: papopepon.te@spu.ac.th

Received 5 May 2023; Revised 31 October 2024; Accepted 31 October 2024.

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา เทศบาล ในเขตจังหวัด สระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยศึกษา เทศบาล ในเขตจังหวัด สระบุรี 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล; จำแนกตาม เพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษา อายุ และรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ประชากรผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาล จังหวัด สระบุรี โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้จำนวน 396 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ ตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ที่ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.932 การทดสอบใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T-test ของตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และ One - Way ANOVA F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé) การสำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ (60.9 %) มีสถานภาพสมรสร้อยละ (42.9 %) มีระดับการศึกษาการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ (32.6 %) มีอายุระหว่าง 26-50 ปี ร้อยละ (42.2 %) มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ (44.2 %) สำหรับผลการทดสอบ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเขตเทศบาลจังหวัด สระบุรี โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 6 ด้าน ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.67 (SD. 0.45) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบ T-test ของตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม นั้นไม่พบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 สำหรับการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติ One - Way ANOVA (F-test) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งเป็นตัวแปรต้น ได้แก่ ด้านสถานภาพ ด้านระดับการศึกษา ด้านอายุ และด้านรายได้ต่อเดือนกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เป็นแปรตาม โดยมีองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ไม่พบความแตกต่างของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

คำสำคัญ: การบริหาร, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The research on principles of good governance in management is intended to study, firstly the level of public opinions on the management of Saraburi municipality guided by the principle of good governance and secondly the comparison of their opinions with different personal characteristics classified by gender, marital status, levels of education, age groups, and monthly income. Residents in Saraburi municipality were selected, a total of 396 based on Yamane (1973) tabulation. It was descriptive research presented in the arithmetic mean, percentages, the standard deviation. Research tool used questionnaire for data collection and respondents were asked to express their opinions on a five-point Likert scale. The reliability test of confidence was 0.932 and statistical used for hypothesis testing was the t-test and F-test, any statistical results Scheffe test will be used.

The survey results revealed that most of the respondents were female (60.9%), were married (42.9%), having baccalaureate degrees or equivalent (32.6%), ages between 26-50 years (42.2%), and monthly incomes of Bht. 10,001-15,000 (44.2%). On testing the hypothesis the overall level of opinion of respondents with regards to the principles of good governance in management was high and the SD. was 0.45. The t-test for gender difference showed no statistical significance at .05. On testing the independent of three variables, the F-test, having the personal characteristics as dependent variables against independent variables, namely, the good governance components of the rule of law, morality, accountability, participation, responsibility, and cost effectiveness, there was any variable showed statistical significance at the level of .05.

Keywords: Management, Governance Principles

บทนำ

แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะองค์การภาครัฐได้ให้ความสำคัญและนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้กับการบริหารองค์กรหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) เกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสู่ประชาชน โดยมุ่งให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงาน ลดการควบคุม ให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย สถาบันที่ทำหน้าที่บริหารงานภาครัฐ นอกจากจะต้องกำหนดบทบาทของตนอย่างชัดเจนแล้วต้องมีความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบต่อแนวทางการใช้อำนาจในการดำเนินงาน การปฏิรูประบบราชการครั้งใหญ่จึงเริ่มต้นขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2545 โดยเริ่มจากการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารงานภาครัฐและการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการทำให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วย การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เข้ามาประยุกต์ใช้ในระบบราชการ ของไทย ดังเจตนารมณ์ปรากฏในมาตรา 3/1 ของพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการ

แผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2553) (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561)

ปัจจุบันธรรมาภิบาลได้ถูกนำมาใช้กันอย่างกว้างขวางในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่เรียกว่าบรรษัทภิบาลเพื่อแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบต่าง ๆ ในองค์กรภาครัฐได้มีความพยายามนำหลักธรรมาภิบาลมาแก้ปัญหาการปกครองของประเทศที่ขาดประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส จริยธรรมและความรับผิดชอบของนักการเมืองและข้าราชการในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ อันจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจให้กับผู้ที่มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรในระยะยาว

เทศบาลถือได้ว่าเป็นหน่วยงานการปกครองในระดับท้องถิ่นที่เก่าแก่คุ้นเคยและเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งยังเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองท้องถิ่นที่กระจายอำนาจเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหลายฉบับได้บัญญัติให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นโดยเปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่นของตนเองอันเป็นการพัฒนาพื้นฐานของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เทศบาลยังแบ่งเป็นเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล โดยทำหน้าที่รักษาความเรียบร้อยของประชาชน บำรุงศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม อันดีของท้องถิ่น รวมทั้งมีอำนาจในการบริหารจัดการหรือปฏิบัติงานให้บริการพัฒนาเทศบาลทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

โดยในปัจจุบันนี้เทศบาลเป็นองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีความพยายามในการจัดการทั้งทรัพยากรบุคคลและพนักงานฝ่ายต่างๆ อยู่เสมอแต่ในขณะเดียวกันอดีตที่ผ่านมาก็ยังมีปัญหาด้านบุคลากรอยู่บ้างเกี่ยวกับเรื่องของการบริหารงานก็ต้องมีบุคลากรที่บริหารงานนั้นมีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมด้วย แน่นอนที่สุดว่าการบริหารงานเทศบาลทุกที่ล้วนต้องมีปัญหาในองค์กรทุกองค์กร อาทิ เช่น ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอต่อหน่วยงานและปัญหาที่มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณต่อการบริหารงานในการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในหน่วยงาน เป็นต้น พอนำหลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบด้วยหลัก 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่ามาใช้บริหารงานปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรี เพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดีเข้าถึงประชาชนได้ดีที่สุดและรวดเร็วจนเป็นที่ยอมรับและยังทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน นอกจากจะทำให้เทศบาลมีบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วมและเกิดประสิทธิภาพและยังสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กรสามารถนำไปสู่ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในองค์กรบริหารเทศบาลและลดการทุจริตซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ผ่านมามีได้

ดังนั้นจึงได้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี โดยมีตัวแปรที่จะศึกษา 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เหตุผลเพราะเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรี นั้นมีมาตรฐานในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่าโดยมีความโปร่งใสมีความรับผิดชอบจริงหรือไม่ในอันที่จะนำมาซึ่งความสุขของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นการสร้างการที่จะมีคุณธรรมและจริยธรรมให้กับพนักงานในองค์กร เพราะถ้ามีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่แท้จริงนั้น การที่มีมาตรฐานในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดอันที่จะนำมาซึ่งความอยู่ดีมีสุขของประชาชนและก็จะเกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาล ในเขตจังหวัด สระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาล ในเขตจังหวัด สระบุรี จำแนกตาม เพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษา อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา เทศบาล ในเขตจังหวัด สระบุรี อยู่ระดับ
2. ระดับความคิดเห็นด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา เทศบาล ในเขตจังหวัด สระบุรี มีความแตกต่างกันโดยจำแนกตาม เพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษา อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เป็นแนวคิดของ ธนาคารโลก (World Bank) ที่นำมาใช้ในการกำหนดนโยบายการให้กู้เงินกับประเทศในซีกโลกใต้ ตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1980 เพื่อแก้ปัญหาเรื่องไร้ประสิทธิภาพและการคอร์รัปชันของรัฐบาลในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศในแถบลาตินอเมริกาและแอฟริกาที่มีปัญหาในการบริหารงานจนทำให้เกิดปัญหาหนี้ธนาคารโลกไปแล้วไม่สามารถหาเงินมาชำระคืนได้ สำหรับสำนักพัฒนาแบบรูปแบบและโครงสร้าง (สพร.), (2007) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาลได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะองค์การภาครัฐได้ให้ความสำคัญและนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้กับการบริหารองค์กร หลักธรรมาภิบาลเกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสู่ประชาชนโดยมุ่งให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงาน การลดการควบคุมให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมายสถาบันที่ทำหน้าที่บริหารงานภาครัฐนอกจากจะต้องกำหนดบทบาทของตนอย่างชัดเจนแล้วมีความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบต่อแนวทางการใช้อำนาจในการดำเนินงาน (Office of System Development and Structure (OSD), 2007)

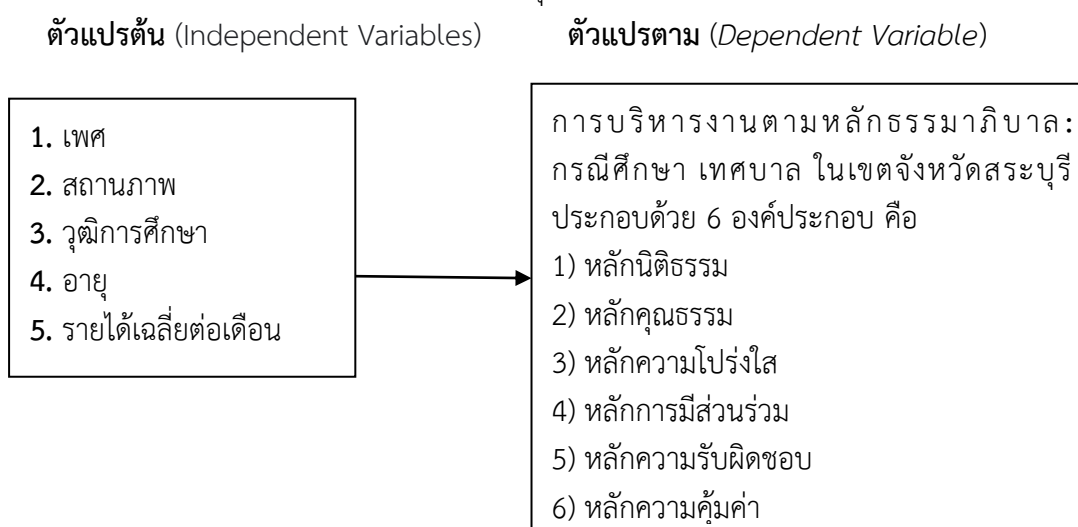
การสร้างธรรมาภิบาลคือการสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เช่น หลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม เป็นต้น นอกจากนั้นองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญคือระบบการควบคุมภายในที่ดีมีการวางระบบไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องพิจารณาดำเนินการเสริมสร้างระบบที่ดีสร้างสภาพแวดล้อมภายในที่ดีและพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างแท้จริงเสริมสร้างและพัฒนาทักษะอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน เช่น การสนับสนุนในการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจและความชำนาญในงานที่จะต้องปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ด้านประเทศไทยแนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้หลังวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี 2540 เป็นต้นมาเนื่องจากในหนังสือแสดงเจตจำนงกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund (IMF)) ระบุให้รัฐบาลไทยให้คำมั่นว่าจะต้องสร้าง (Good Governance) ให้เกิดขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นผลส่วนหนึ่งที่เกิดจากความไร้ประสิทธิภาพในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม (Bad Governance) ของภาครัฐ รัฐบาลได้นำแนวคิดเรื่อง (Good Governance) มาใช้ในระบบราชการไทยโดยในช่วงแรกใช้คำว่า “ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี” เพื่อให้คนทั่วไปเข้าใจความหมายได้ง่ายขึ้นและเพื่อให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเกิดขึ้นทั้งในภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน ต่อมาได้เปลี่ยนมาใช้คำว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(Saikaew, S.,2010) โดยได้มีการกำหนดให้มีการสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นวาระแห่งชาติ ต่อมาในปีพ.ศ. 2546 รัฐบาลได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีซึ่ง เนื้อหาของพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้อธิบายถึงหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เมื่อรัฐมีเจตจำนงให้มีการสร้าง (Good Governance) จนได้กลายเป็นวาระแห่งชาติวาระดังกล่าวจึงได้ถูก นำมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยซึ่งในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (Office of the Secretary-General of the Senate, 2009)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้ โดยได้แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-way ANOVA (F-test)

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้รับบริการที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล ในเขตจังหวัด สระบุรี

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรซึ่งพักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จังหวัดสระบุรี กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Yamane. 1973) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 396 คน

2) ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2566

3) การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถามรูปแบบของแบบสอบถามตลอดจน ภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (IOC)

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.8-1.0 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามทุกข้อที่ได้ดัชนีนี้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.932 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถนำไปใช้ในการวิจัยจริงได้

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างจากเชิงสำรวจ (Survey Research) จำนวน 396 คน สรุปผลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง พบว่า ค่าความถี่ ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ (60.9 %) มีสถานภาพสมรสร้อยละ (42.9 %) มีระดับการศึกษาการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ (32.6 %) มีอายุระหว่าง 26-50 ปี ร้อยละ (42.2 %) และมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ (44.2 %)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล; กรณีศึกษาเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี และองค์ประกอบ ($n = 396$)

ตัวแปร (Variable)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับปฏิบัติ (Practice Degree)
1) ด้านหลักนิติธรรม	3.53	.74	มาก
2) ด้านหลักคุณธรรม	3.68	.67	มาก
3) ด้านหลักความโปร่งใส	3.62	.65	มาก
4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.68	.64	มาก
5) ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.66	.69	มาก
6) ด้านหลักความคุ้มค่า	3.84	.87	มาก
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา เทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี	3.67	.45	มาก

จากผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและองค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างมีระดับปฏิบัติการในระดับความคิดเห็นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ที่ระดับ 3.84 (SD. 0.87) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดตามมาด้วยด้านหลักคุณธรรมโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.68 (SD. 0.67) รองลงมาอีกคือด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.68 (SD. 0.64) รองลงมาองค์ประกอบด้านหลักความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.66 (SD. 0.69) ส่วนด้านหลักความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 (SD. 0.65) และด้านหลักนิติธรรม 3.53 (SD. 0.74) เป็นลำดับสุดท้ายตามลำดับซึ่งทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก

ผลทดสอบ **t-test** การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกัน เพศต่างกันไม่มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา เทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี ที่มีผลทดสอบ **t-test** โดยมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ .245 และมีค่าทดสอบค่า $t = -1.165$ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังนั้นสรุปว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การทดสอบ **One - Way ANOVA** สำหรับการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติการทดสอบ **One - Way ANOVA (F-test)** ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ด้านสถานภาพ ด้านระดับการศึกษา ด้านอายุ และด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ไม่พบความแตกต่างของแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล:กรณีศึกษาเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี เป็นประเด็นที่มีความสำคัญในการนำไปปฏิบัติทั้งในระบบของเทศบาล เพราะธรรมาภิบาลเป็นการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตั้งมั่นอยู่บนหลักการบริหารที่เที่ยงธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้มีจิตสำนึกในการทำงานที่มีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำพร้อมตอบคำถามหรือตอบสนองต่อประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพร้อมรับผิดชอบ มีศีลธรรมจริยธรรมในการทำงานธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการกระบวนการและเป้าหมายไปในตัว การมีธรรมาภิบาลอาจนำมาสู่การบริหารจัดการที่สมบูรณ์ได้ในที่สุดก็นำมาสู่การมีผลทางสังคมคือการมีการพัฒนาประเทศไปในทางที่สร้างความสงบสุขอย่างต่อเนื่องต่อไป โดยการวิจัยในครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง พบว่า ค่าความถี่ ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ (60.9 %) มีสถานภาพสมรสร้อยละ (42.9 %) มีระดับการศึกษาการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ (32.6 %) มีอายุระหว่าง 26-50 ปี ร้อยละ (42.2 %) และมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ (44.2 %)

จากผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและองค์ประกอบกลุ่มตัวอย่างมีระดับปฏิบัติการในระดับความคิดเห็นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี 3.67 (SD. 0.45) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ที่ระดับ 3.84 (SD. 0.87) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ตามมาด้วยด้านหลักคุณธรรมโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.68 (SD. 0.67) รองลงมาอีกคือด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.68 (SD. 0.64) รองลงมาองค์ประกอบด้านหลักความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.66 (SD. 0.69) ส่วนด้านหลักความโปร่งใสมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62 (SD. 0.65) และด้านหลักนิติธรรม 3.53 (SD. 0.74) เป็นลำดับสุดท้ายตามลำดับซึ่งทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนในผลการทดสอบ T-test ของตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม นั้นไม่พบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .245 และมีค่าทดสอบ $t = -1.165$ สำหรับการทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การทดสอบทาง One - Way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ด้านสถานภาพ ด้านระดับการศึกษา ด้านอายุ และด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ

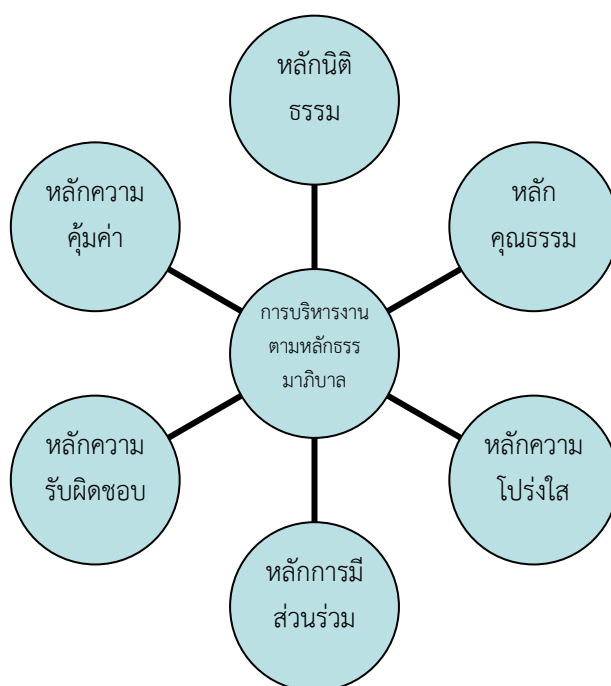
บาล: กรณีศึกษา เทศบาล ในเขตจังหวัด สระบุรี โดยมีองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ไม่พบความแตกต่างของแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี ในฐานะที่เป็นส่วนราชการส่วนหนึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินงานให้เป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับทิศทางการบริหารแนวใหม่ระบบราชการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินงานให้เป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับทิศทางการบริหารจัดการระบบราชการของประเทศไทยที่ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุประสิทธิภาพและประสิทธิผลมุ่งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและเกิดความคุ้มค่าในการบริหารงานลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็นลงมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการในเขตเทศบาลให้ทันต่อสถานการณ์ประชาชนได้รับความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการของประชาชน สำหรับหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากที่สุดต่อความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรี หลักความคุ้มค่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้ออยู่ที่ระดับ 3.84 (SD. 0.87) ส่วนทางด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.53 (SD. 0.74) ซึ่งเป็นลำดับสุดท้ายถือว่าเป็นองค์ประกอบที่น้อยที่สุดแต่ก็มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่าทุกองค์ประกอบทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม สำหรับเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรีนั้นเมื่อมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนโดยที่เทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรีมีการจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบและขั้นตอนที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพมีประสิทธิภาพมีประสิทธิผลตามหลักความคุ้มค่าและความโปร่งใส โดยที่องค์กรของเทศบาลนั้นมีการบริหารทรัพยากรบุคคลภาระงานและงบประมาณตามความรับผิดชอบโดยยึดการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะแก้ไขตามหลักธรรมาภิบาลตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาส วรรณทอง และอลงกรณ์ อรรคแสง (Wanthong, P., and Arksang, A., 2016) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษวิจัย พบว่า ความคิดเห็นในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลนาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($X = 3.66$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักนิติธรรม ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ด้านหลักนิติธรรม เทศบาลจัดทำเทศบัญญัติที่ถูกต้องเป็นธรรมมีอิสระในการจัดทำเทศบัญญัติกฎหมายมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อบังคับต่าง ๆ ที่จะมีการบังคับใช้กับชุมชนเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับชุมชนให้มากที่สุด ด้านหลักคุณธรรม เทศบาลมีการรณรงค์และสนับสนุนให้ใช้หลักคุณธรรมเพื่อการบริหารจัดการและปฏิบัติงานที่มีการพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนเพื่อการร้องเรียนหรือร้องทุกข์เกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลมีปริมาณลดลง ด้านหลักความโปร่งใสเทศบาลมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างโปร่งใส อธิบายข้อสงสัยได้เข้าใจชัดเจนระบบเอกสารที่เป็นระเบียบสะดวกต่อการใช้งานและตรวจสอบจากประชาชนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลทั้งภายในและภายนอกอย่างสม่ำเสมอ ด้านหลักความรับผิดชอบบุคลากรในเทศบาลมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่ออำนาจหน้าที่ของตนเองมีการแก้ไขปรับปรุงบำรุงดัดแปลงซ่อมแซมได้ทันเวลาในเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ โดยมีการดำเนินการเพื่อลด

อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดีรวมทั้งการสร้างแบบอย่างที่ดีด้วยการยกย่อง ส่งเสริมความประพฤติของบุคคลที่เป็นแบบอย่างในเรื่องความรับผิดชอบที่ดี รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพันธุ์ศักดิ์ ไทยสิทธิ (Thaisitthi, P., 2019) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลเมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของของเทศบาล เมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 500 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบ ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว โดยที่ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของของเทศบาลเมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมี 3 ลำดับแรกดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักนิติธรรม 2) ประชากรในเทศบาล เมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัยรัฐ หมั่นดวง และนัสพงษ์ กลิ่นจำปา (Muenduang, P., and Klinjampa, N., 2021) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 0.59) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.87) รองลงมาคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.83) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{x} = 3.35$, S.D. = 0.91) การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพโดยภาพรวมพบว่าอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่ การณรงค์และสนับสนุนให้ใช้หลักคุณธรรมเพื่อการบริหารจัดการและปฏิบัติงานที่ดีโดยการจัดอบรมปฏิบัติสร้างจิตสำนึกในสำนักงานและชุมชนในองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองบัว ให้มากขึ้นอีกเพื่อจะได้ช่วยให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นบริบทของคุณธรรมในสังคมปัจจุบัน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า ดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

สรุป

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ ด้านสถานภาพ ด้านระดับการศึกษา ด้านอายุ และด้านรายได้ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เป็นไปตาม โดยมีองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ควรให้บุคลากรภายในองค์กรเทศบาลและประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเทศบาลใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานที่ตนเองทำอยู่อย่างจริงจังซึ่งจะเป็นการสร้างจิตอาสาร่วมกัน รวมทั้งให้บุคลากรภายในองค์กรเทศบาลและประชาชนทุกคนที่เข้ามามีส่วนร่วมมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง
- 2) ควรทำการณรงค์และสนับสนุนให้ใช้ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่าเพื่อเป็นการบริหารจัดการในการปฏิบัติหน้าที่ดีโดยมีการจัดอบรมปฏิบัติงานที่เที่ยงธรรมเพื่อคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนเป็นหลักโดยการสร้างจิตสำนึกบุคลากรภายในองค์กรเทศบาลเพื่อสร้างความโปร่งใสให้กับองค์กรของเทศบาลเพิ่มมากขึ้นอีกเพื่อจะได้ช่วยให้เกิดความเข้มแข็งและสร้างความรับผิดชอบร่วมกันภายในเทศบาล
- 3) เทศบาลควรให้ความสำคัญในการสร้างเวทีประชาคมที่จะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับแผนงานเพื่อการสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้มีความรับผิดชอบต่อหลักนิติธรรมเจ้าหน้าที่ควรทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน

4) ควรมีการอธิบายถึงข้อกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ของเทศบาลให้แก่ประชาชนได้รับรู้อย่างจริงจังชัดเจนและควรให้มีการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่เทศบาลที่ว่าถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของเทศบาลหรือไม่

5) ผู้บริหารควรพัฒนาระบบการติดตามการปฏิบัติงานและประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานภายในเทศบาลให้ชัดเจนและสร้างความน่าเชื่อถือและทำการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานของเทศบาลอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

References

- Wannathong, P., and Akkaesang, A., (2016). "Management According to the Principles of Good Governance of Naku Subdistrict Municipality, Naku District, Kalasin Province." *Journal of Political Science and Public Administration*, Vol. 6, No. 2, March – August 2016.
- Muenduang, P., and Klinchampa, N., (2021). "Research on Management According to the Principles of Good Governance of Nongbua Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Nongbua Lamphu Province." *Journal of Roi Kaensarn Academy*, Vol. 6, No. 9, September 2021.
- Thaiyuthit, P., (2019). "Research on Management According to the Principles of Good Governance of Ayothaya Municipality, Phra Nakhon Si Ayutthaya District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province." *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, Vol. 13, No. 1, January – April 2019.
- Office of the Development of System, Models, and Structure (SPS). (2007). *Compilation of Laws Related to Local Government Organizations*. Unpublished.
- Civil Service Commission Office. (2001). *Manual for Building a System of Governance and Good Governance According to the Prime Minister's Regulations on the Creation of a System of Governance and Good Governance*. Bangkok: Civil Service Commission Office.
- Senate Secretariat Office. (2009). *Summary of the Activities of the Subcommittee for Monitoring Organizations for Political Development and Public Participation and the Subcommittee on Political Development and Public Participation in the Southern Region*. Bangkok: Printing Office, Senate Secretariat.
- Saiyaew, S., (2010). *Scope, Concepts, and Theories of Contemporary Public Administration*. Pathum Thani: Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.

